

De **Breul**

Katholieke
Scholengemeenschap
Zeist

Protocol **genotmiddelen**

KSG De Breul

Maart 2019, versie 3.0

Erwin Dernison

Inhoudsopgave

1.0	Inleiding	P. 3
2.0	Doelstelling	P. 3
3.0	Schoolbeleid	P. 3
3.1	Regels met betrekking tot roken	P.3
3.2	Regels met betrekking tot alcohol	P. 4
3.3	Regels met betrekking tot drugs	P. 4
3.4	Preventie controle	P. 5
4.0	Voorlichting en preventie	P. 5
4.1	Leerlingen	P. 5
4.2	Ouders	P. 5
4.3	Personeel	P. 5
5.0	Signalering	P. 6
5.1	Signaleringsstappen	P. 6
5.2	Signaleringspunten	P. 6
	Bijlage 1: Procedure bij genotmiddelengebruik leerlingen	P. 8
	Bijlage 2: Procedure bij genotmiddelengebruik leerlingen stroomschema	P. 10
	Bijlage 3: Wat zijn drugs?	P. 11
	Bijlage 4: Vastleggingsformulier inbeslagname genotmiddelen	P. 13
	<u>Ter info:</u> Factsheet "Alcoholtesters voor scholen" STAP Nederlands Instituut Voor Alcoholbeleid (02-03-2012).	p. 13

1.0 Inleiding

In dit protocol komen alle relevante zaken m.b.t. genotmiddelen in en rondom de school aan bod.

Niet alleen de school, maar ook de ouders hebben een rol en verantwoordelijkheid in deze. Samenwerking van beide partijen is geboden.

Onderstaande aanleidingen maken de noodzaak van een protocol genotmiddelen duidelijk:

- Ondanks dat er in het recente verleden veel gedaan is aan preventie en voorlichting, blijven er signalen over drugsgebruik/misbruik door jeugdigen van de school.
- Jongeren in deze regio nuttigen veel alcohol, ook onder de 18.
- Volwassenen, waaronder ouders, beseffen steeds meer dat alcohol onder de 18 schadelijk is, maar laten ooglukkig toe dat de jeugd onder de 18 drinkt. Er is nog steeds sprake van maatschappelijke acceptatie.
- We hebben m.b.t. de leerlingen een rookvrije school. Toch begint een gedeelte van de schoolgaande jeugd met roken.
- Dit protocol wordt waar nodig geactualiseerd en in het plan van aanpak staat omschreven welke activiteiten er het komende schooljaar ondernomen worden.

2.0 Doelstelling:

Het samenstellen van een handzaam protocol waar preventie, signalering en hulpverlening procedureel en planmatig aan de orde komen ten dienste van alle betrokkenen: leerlingen en ouders; leidinggevend, onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel; gemeente, politie en hulpverlenende instanties.

3.0 Schoolbeleid

KSG De Breul heeft een verantwoordelijkheid met betrekking tot het welzijn van leerlingen en medewerkers. Aan die verantwoordelijkheid wordt op verschillende manieren vorm gegeven. Het gezondheidsbeleid is gebaseerd op goede voorlichting, tijdige signalering, goede begeleiding van leerlingen en ouders en gepaste sanctivering bij overtreding. Daarbij gaat het steeds om preventie, voorlichting, contact en gedragsaanpak. Er gelden op De Breul regels over roken, alcohol en drugs. Deze regels worden zeer strikt gehandhaafd.

3.1 Regels m.b.t. roken

- a) KSG De Breul is een rookvrije school. Er mag in school en op het schoolterrein niet gerookt worden.
- b) Dit verbod geldt ook voor samenkomsten in schoolverband, zoals excursies, werkweken, avond- en buitenschoolse activiteiten e.d.
- c) Indien leerlingen in school of op het schoolterrein roken, worden er volgens de volgende systematiek maatregelen genomen:
  - 1e keer roken: registratie van het incident in Magister (afdelingsassistent), melding bij de ouder(s)/verzorgers van de leerling en de leerling moet een uur terugkomen;
  - 2e keer roken: registratie van het incident in Magister (afdelingsassistent), melding bij de ouder(s)/verzorgers van de leerling en de leerling moet twee uur terugkomen;

- 3e keer roken: registratie van het incident in Magister (afdelingsassistent), de mentor gaat in gesprek met ouder(s)/verzorgers van de leerling en de leerling krijgt een lesontzegging van een dag.
- 4e keer roken: registratie van het incident in Magister (afdelingsassistent), de teamleider gaat in gesprek met ouder(s)/verzorgers van de leerling en de leerling krijgt een schorsing van een dag.
- Een volgende overtreding kan leiden tot een definitieve verwijdering van school.

3.2 Regels m.b.t. alcohol

- a) Het in bezit hebben, het gebruik, of onder invloed zijn van alcoholhoudende dranken in school of op het schoolterrein is niet toegestaan.
- b) Dit verbod geldt ook voor samenkomsten in schoolverband, zoals excursies, werkweken, avond- en buitenschoolse activiteiten e.d.
- c) Wanneer een leerling de regels overtreedt, volgt er een gesprek met de teamleider en de zorgcoördinator. De ouders worden altijd op de hoogte gesteld. De alcohol wordt door de school in bewaring genomen en overhandigd aan de politie. De "procedure bij genotmiddelen gebruik leerlingen" wordt gevolgd.
- d) Wanneer wij vermoeden dat een leerling onder invloed is van alcohol moeten de ouders/verzorgers deze leerling ophalen. De school kan en wil geen verantwoordelijkheid dragen voor een leerling die mogelijk onder invloed is van alcohol.
- e) Bij het overtreden van deze regel wordt de leerling een dag geschorst. Tevens kan de leerling worden uitgesloten van deelname bij een volgende activiteit.
- f) Wanneer de overtreding tijdens een buitenschoolse activiteit plaatsvindt, kan de leerling naast een dag schorsing worden uitgesloten van de activiteit en naar huis gestuurd worden.
- g) Bij herhaling van alcohol bezit of gebruik, kan de leerling van school verwijderd worden.
- h) Ook treedt de procedure genotmiddelen bij leerlingen in werking.

3.3 Regels m.b.t. drugs (bijlage 3)

- a) Het in bezit hebben, het gebruik van, of het onder invloed zijn van drugs in school of op het schoolterrein is niet toegestaan.
- b) Dit verbod geldt ook voor samenkomsten in schoolverband, zoals excursies, werkweken, avond- en buitenschoolse activiteiten e.d.
- c) Wanneer een leerling deze regel overtreedt volgt een gesprek met de teamleider en de zorgcoördinator. De ouders worden altijd op de hoogte gesteld. Zo nodig wordt de politie ingelicht; zij kan besluiten tot eigen onderzoek. De drugs worden door de school in bewaring genomen en overhandigd aan de politie. De "procedure bij genotmiddelengebruik leerlingen" wordt gevolgd.
- d) Wanneer wij vermoeden dat een leerling onder invloed is van drugs moeten de ouders/verzorgers deze leerling ophalen. De school kan en wil geen verantwoordelijkheid dragen voor een leerling die mogelijk onder invloed is van drugs.
- e) Wanneer de overtreding tijdens een buitenschoolse activiteit plaatsvindt, kan de leerling naast een dag schorsing worden uitgesloten van de activiteit en naar huis gestuurd worden.

- f) Bij het overtreden van deze regel wordt de leerling een dag geschorst. Tevens kan deze leerling worden uitgesloten van deelname bij een volgende activiteit.
- g) Bij herhaling van drugsbezit of gebruik, of bij het dealen van drugs kan de leerling van school verwijderd worden.
- h) Ook treedt de procedure genotmiddelen bij leerlingen in werking.

3.4 Preventieve controle

- a) De school behoudt zich het recht voor om gebruik te maken van (onverwachte) kluiscontroles om te controleren of er niet toegestane middelen in de kluisjes aanwezig zijn.
- b) De kluisjescontrole zal altijd door minimaal twee personen worden uitgevoerd, waarbij er een lid van de schoolleiding of teamleider aanwezig is. Eventueel kan deze controle plaatsvinden in het bijzijn van politie.
- c) Surveilleren, alle medewerkers hebben een taak in het waarnemen en melden van signalen.
- d) Bij schoolfeesten of andere activiteiten behoudt de school zich het recht voor om alcoholblaastesten in te zetten als het vermoeden bestaat dat een leerling onder invloed is van alcohol. Deze blaastesten kunnen worden ingezet door derden, bijvoorbeeld beveiligers die door de school zijn ingehuurd. Als het vermoeden bestaat dat een leerling onder invloed is van alcohol wordt de toegang geweigerd en worden ouders op de hoogte gebracht. De regels worden gehanteerd zoals hierboven omschreven.

(STAP is een voorstander van het gebruik van blaastesten daar waar dat gebruik duidelijk aantoonbare voordelen oplevert en daar waar risico's worden vergroot als er geen blaastest wordt ingezet. Concrete voorbeelden: alcoholvrije schoolfeesten en risicovolle arbeidssituaties¹).

4.0 Voorlichting en preventie

Ter preventie van het gebruik van genotmiddelen kiest KSG De Breul ervoor om leerlingen, ouders en personeel programma's en/of informatie aan te bieden over drugsgebruik, de nadelige gevolgen, probleemaanpak en preventieve maatregelen.

4.1 Leerlingen

De klassen havo/vwo/gymnasium 1 tot en met 4 en de klassen mavo 1 tot en met 3 krijgen jaarlijks scholing en voorlichting over risico's van (problematisch) genotmiddelengebruik.

- a) Alle brugklassen krijgen gastlessen over genotmiddelen door een externe partij (bijvoorbeeld Chris en voorkom). Deze lessenreeks is gericht op het informeren van leerlingen over de risico's van genotmiddelen.
- b) Tweede klassen (en derde klassen havo/vwo) krijgen scholing in vaklessen (zoals biologie, levo, burgerschap, mentorles).
- c) De vierde klassen havo en vwo en de derde klassen mavo krijgen gastlessen door een externe partij (bijvoorbeeld CJG).

---

¹ Zie ter info bijlage (5): Factsheet "Alcoholtesters voor scholen" (d.d. 02-03-2012), STAP Nederlands Instituut Voor Alcoholbeleid.

4.2 Ouders

- a) De Breul organiseert jaarlijks een voorlichtingsavond voor ouders over genotmiddelengebruik. Denk daarbij aan een lezing, theatervoorstelling of workshop.
- b) Ouders worden (via het ouderbulletin op de hoogte gehouden over leerlingenactiviteiten en voorlichtingsbijeenkomsten.

4.3 Personeel

Er is een jaarlijkse training of voorlichting voor mentoren (en overige medewerkers) over signaleren en bespreken van (problematisch) genotmiddelen gebruik bij leerlingen.

5.0 Signalering

Signaleren is een proces waarin het waarnemen van signalen een belangrijk onderdeel is, maar waarbij het minstens zo belangrijk is, om aan de hand van één of meer gesprekken na te gaan of deze signalen wijzen op een probleem rondom genotmiddelengebruik.

5.1 Signaleringsstappen

- Waarnemen – Er valt iets op bij een leerling.
- Herkennen – Het gedrag is niet normaal voor de betreffende leerling.
- Interpreteren – Men denkt dat de leerling een probleem heeft mogelijk gerelateerd aan het gebruik van genotmiddelen.
- Toetsen – Interpretatie aftasten bij collega's.
- Gesprek – met de leerling.
- Analyseren – Wat is er aan de hand? Is er een probleem? Voor wie is het een probleem?

5.2 Signaleringspunten

- Concentratieproblemen
- Relatieproblemen
- Sociaal isolement
- Schoolverzuim
- Verlies van vrienden, verandering van vriendenkring
- Nalatigheid met afspraken
- Geen interesse in de omgeving
- Veelvuldig praten over middelen en gebruik of over gokken en geld
- Sterk afwijkend gedrag
- Tijdens de les vaak naar het toilet willen
- Regelmatig vragen naar een hoofdpijn pilletje
- Vele ongelukjes
- Dalende prestaties
- Maandagmorgenverzuim
- Overlast bezorgend
- Onder invloed naar school komen

Bij het signaleren van (problematisch) genotmiddelengebruik passen een aantal kanttekeningen:

- één signaal zegt nog niet veel, pas wanneer een signaal zich in hevige mate of regelmatig en in combinatie met andere signalen voordoet, kan het opgevat worden als een indicatie voor het (problematisch) gebruik van genotmiddelen;
- Een signaal kan meerdere oorzaken hebben en hoeft niet per sé met genotmiddelen te maken hebben. Het kan namelijk ook dat de “rode ogen” een gevolg zijn van een recente huilbui of anderszins.

Alle medewerkers van De Breul hebben een rol in het signaleren van het bezit, gebruik en dealen of handel in genotmiddelen. Daarbij krijgt De Breul externe ondersteuning door de inzet van een medewerker van het CJG en door de wijkagent. Bij het vermoeden of de constatering van het bezit, gebruik en dealen of handel in genotmiddelen treedt het protocol genotmiddelengebruik bij leerlingen in werking.

Bijlage 1 procedure bij genotmiddelengebruik leerlingen

Deze procedure geeft de stappen weer die gezet dienen te worden bij het vermoeden of de constatering van het bezit, gebruik en dealen of handel in genotmiddelen.

Vermoeden van genotmiddelengebruik

1. Medewerker vermoedt dat er sprake is van genotmiddelengebruik en bespreekt dit met de collega's en de mentor. De leerling wordt door de mentor aangesproken op het gedrag. Vermoeden checken bij collega's en er wordt door de mentor een dossier bijgehouden in Magister.
2. Uit reactie blijkt vermoeden niet terecht. Mentor onderneemt geen verdere actie, maakt er wel een notitie van in Magister met nadrukkelijke opmerking dat vermoeden niet gegrond is geweest.
3. Uit reactie blijft vermoeden bestaan. Mentor geeft aan leerling aan dat hij/zij het gedrag van de leerling met de teamleider en de zorgcoördinator bespreekt.
4. Indien de teamleider en de zorgcoördinator dit vermoeden kunnen onderschrijven, gaan ze in gesprek met de leerling.
5. De insteek van het gesprek moet vooral gericht zijn op het uitspreken van de zorgen die er zijn m.b.t. de leerling. De mentor / zorgcoördinator / teamleider kijkt niet alleen naar het eventuele genotmiddelengebruik, maar in eerste instantie juist naar het totale functioneren van de leerling, o.a. inzet, gedrag, verzuim, resultaten, motivatie, concentratie e.d. en bespreekt dit gedrag met de leerling.
6. Indien het gesprek voldoende aanleiding geeft dat het vermoeden van genotmiddelengebruik blijft bestaan of de zorgen dit noodzakelijk maken, wordt er:
  - Bij leerlingen jonger dan 18 jaar wordt contact opgenomen met de ouder(s)/verzorger(s), bij leerlingen ouder dan 18 jaar advies gegeven om contact op te nemen met de ouder(s)/verzorger(s). De leerling moet wel goedkeuring geven.
  - Via de zorgcoördinator een gesprek georganiseerd tussen de leerling en (externe) begeleiding. Ook kan een leerling besproken worden in het ZAT.
7. De mentor is verantwoordelijk voor de dossiervorming in Magister en voor de communicatie met het docententeam.

Constatering van genotmiddelengebruik of het in bezit zijn van genotmiddelen

1. Medewerker constateert dat er sprake is van genotmiddelengebruik of dat er sprake is van bezit van genotmiddelen.
2. Medewerker spreekt de leerling op genotmiddelengebruik en / of bezit van genotmiddelen aan en neemt indien mogelijk deze in beslag. Geeft de leerling na het overhandigen of in beslag nemen een ontvangstbewijs met de naam van de school, de naam en functie van de ontvanger, datum, soort en hoeveelheid. De ontvanger ondertekent en bewaart een kopie.
3. Medewerker geeft aan de leerling aan, dat hij/zij contact opneemt met de mentor en de teamleider en vraagt indien nodig naar de leerlingenpas van de leerling.
4. Medewerker licht onmiddellijk de teamleiding in.
5. De medewerker draagt eventuele in beslag genomen middelen over aan de teamleiding. Deze informeert de wijkagent en draagt eventuele genotmiddelen over aan de politie. De politie gaat in gesprek met de leerling.

6. De teamleider in overleg met de afdelingsmanager:
  - Informeert de ouder(s)/verzorger(s) indien het gaat om een leerling jonger dan 18 jaar. Bij leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar wordt geadviseerd om de ouder(s)/verzorger(s) te informeren. De leerling moet wel goedkeuring geven.
  - Bepaalt onmiddellijk de gevolgen voor de leerling en neemt hierin de eventuele consequenties voor de studievoortgang en de eventuele acties van de politie mee.
  - Informeert de mentor en de (pedagogische) conciërges.
  - Organiseert een vervolggesprek met de leerling, (eventueel) ouder(s)/verzorger(s), mentor en teamleider (eventueel ook de afdelingsmanager) zelf.
  - a. De insteek van het gesprek dient gericht te zijn op het uitspreken van de zorgen die er zijn m.b.t. de leerling.
  - b. Tijdens het gesprek wordt, indien mogelijk, het genotmiddelengebruik/bezit besproken, maar vooral het totale functioneren van de leerling (o.a inzet, gedrag, verzuim, resultaten, motivatie, concentratie).
  - c. In dit gesprek dienen ook de maatregelen die De Breul neemt besproken te worden.
7. De teamleider in overleg met de mentor:
  - Regelt in alle gevallen via de zorgcoördinator een gesprek met een medewerker van een hulpinstantie (CJG) en de leerling.
  - Pakt eventuele andere gedragssignalen op. Indien noodzakelijk ook hiervoor andere hulpinstanties inschakelen. De leerling kan besproken worden in het ZAT.
8. De mentor is verantwoordelijk voor de dossiervorming in Magister en voor de communicatie met het docententeam.

(Signalen/vermoeden van) Dealen of handel

1. De medewerker constateert dat er gedeald of gehandeld wordt of herkent signalen die wijzen op dealen of handelen. De medewerker onderneemt geen zelfstandige acties.
2. De medewerker informeert de teamleider.
3. De teamleider:
  - Vraagt de conciërge om onopvallend en indien mogelijk zoveel mogelijk gegevens te inventariseren, bv. kenteken auto, uiterlijk, tijdstippen waarop de persoon gezien wordt.
  - Informeert de wijkagent
  - Indien op dat moment of later blijkt dat het om een leerling van De Breul gaat, worden de teamleider en de afdelingsmanager hierover geïnformeerd.
4. De afdelingsmanager:
  - Informeert de ouder(s)/verzorger(s) indien het gaat om een leerling jonger dan 18 jaar.
  - Bij leerlingen die ouder zijn dan 18 jaar wordt geadviseerd om de ouder(s)/verzorger(s) te informeren. De leerling moet wel goedkeuring geven. De leerling kan besproken worden in het ZAT.
  - Handelt verder volgens de procedure zoals beschreven bij **Constatering van genotmiddelengebruik of het in bezit zijn van genotmiddelen**.

Bijlage 2. Procedure bij genotmiddelengebruik leerlingen stroomschema

Stroomschema bij genotmiddelengebruik leerlingen

Bijlage 3. Wat zijn drugs?

Drugs zijn stoffen die een verandering van het bewustzijn veroorzaken en om die reden worden gebruikt (genotmiddelen). Deze zijn onder te verdelen in 3 categorieën:

1. Verdovende middelen

Hierbij komt de gebruiker in een slaperige roes. Voorbeelden van verdovende middelen zijn: heroïne en andere opiaten, alcohol, slaapmiddelen en GHB.

2. Stimulerende middelen

Bij deze middelen krijgt de gebruiker het gevoel meer energie te hebben en alerter te zijn. Voorbeelden van stimulerende middelen zijn: cocaïne, amfetamine (speed), tabak en XTC.

3. Bewustzijnsveranderende middelen

De gebruiker van deze middelen gaat de wereld (heel) anders zien en beleven. Voorbeelden van bewustzijnsveranderende middelen zijn: hasj, weed, LSD, paddo's.

Bijlage 4: Vastleggingsformulier inbeslagname genotmiddelen

Ontvangstbewijs

Ondergetekende (naam + voornaam):.....

Functie:.....

Locatie: .....

verklaart in beslag genomen te hebben:

.....

.....

De genotmiddelen waren in bezit van:

Naam + voornaam:

.....

Adres, postcode + woonplaats: .....

Telefoonnummer + OV-nummer: .....

De inbeslagneming heeft plaatsgevonden op: (datum) .....-.....- 20 ....

te (plaats): .....

in het bijzijn van (naam getuige(n): .....

.....

Handtekening

Handtekening

Handtekening

ontvanger

getuige(n)

leerling

.....

.....

.....

FACTSHEET

Alcoholtesters voor scholen

Laatst gewijzigd: 02-03-2012 / Bestelnummer: U.2012.03

Dit factsheet gaat over de aanschaf en het gebruik van alcoholtesters voor scholen. Met alcoholtesters is het indrinken voor schoolfeesten of andere schoolactiviteiten te verminderen en daarmee kunnen dronkenschap en alcoholgerelateerde incidenten mogelijk worden voorkomen.

Waarom dit factsheet?

Het is belangrijk dat alcoholtesters betrouwbaar, duurzaam en nauwkeurig zijn. De resultaten van de blaatest zijn namelijk bepalend of een leerling wel of niet toegelaten wordt op een schoolfeest of werkweek. Daarnaast moet een tester handzaam zijn en snel werken, om de rijen bij de entree zo kort mogelijk te houden. In dit factsheet zijn alcoholtesters vergeleken en wordt aangegeven wat belangrijk is bij de aanschaf en het gebruik van een alcoholtester.

Waarom alcoholtesters op scholen?

Er zijn vele praktijkvoorbeelden van hoe het in het verleden wel eens is misgegaan door indrinken voor schoolfeesten. Een greep uit de 'krantenkoppen':

- Dronken meisje op Wassenaarse Adelbert College 'vervelend incident' (Leidsch Dagblad, 13/02/12)
- Schoolfeest onttaardt in dronken vechtpartij (AD, 19/11/11)
- School blaast kerstgala af vanwege drankexcessen (DVHN, 02/12/10)
- Jongste comazuiper van Nederland is pas 10 jaar oud (Trouw, 23/11/11)
- Studenten maken hommes na schoolfeest (BredaVandaag, 14/01/10)

1. Aanschaf

Er zijn veel verschillende alcoholtesters op de markt in verschillende prijsklassen. Om de kwaliteit van alcoholtesters te garanderen gaat STAP uit van testers die goedgekeurd zijn voor gebruik door de Nederlandse politie of in het Nederlandse ASP (alcoholslotprogramma), dan wel daar meettechnisch identiek aan zijn. Een alcoholslot is een startonderbreker in de auto waar de bestuurder eerst in moet blazen voordat de auto kan starten. De goedkeuring van alcoholtesters voor gebruik door de politie wordt verleend door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI).

Hoe werkt een alcoholtester?

Een alcoholtester meet het alcoholpercentage in het bloed of de adem door de adem te meten. Er zijn twee soorten testen: de passieve test en de actieve test. Een passieve test is een ademtest zonder mondstuk met kwalitatief resultaat dat het AAG (adem alcohol gehalte) meet. Een actieve test is een blaatest met mondstuk met kwantitatief resultaat dat het BAG (bloed alcoholgehalte) meet. STAP adviseert gebruik te maken van testers met een brandstofcel. Alcoholtesters die tegen lage prijzen voor privé gebruik worden aangeboden, zijn niet geschikt voor een betrouwbare meting van het alcoholgehalte. Deze alcoholtestapparaten gebruiken meestal zogenaamde halfgeleidersensoren voor de meting in tegenstelling tot de instrumenten die door de politie worden gebruikt.

Criteria voor een goede tester

De volgende criteria zijn meegenomen in de vergelijking van alcoholtesters voor scholen:

- snelheid
- bedrijfstemperatuur
- meetbereik
- nauwkeurigheid
- uitleesvenster
- geheugen
- voeding (aantal testen)
- hygiëne
- robuustheid
- ijkings (frequentie en prijs)
- prijs apparaat
- prijs mondstukken
- passief en actief testen

De belangrijkste criteria voor scholen zijn:

- snelheid: i.v.m. een snelle afwikkeling van rijen scholieren bij de entree
- de prijs van het apparaat en de prijs van de mondstukken
- de mogelijkheid om van passief naar actief testen om te schakelen i.v.m. kostenbesparing op mondstukken

Merken

Onderstaande alcoholtesters zijn goedgekeurd door het NFI, voldoen aan bovengenoemde criteria en zijn geschikt voor gebruik op scholen. Deze testers variëren in prijs van €410 tot €750. Goedkopere

testers zijn in het algemeen af te raden i.v.m. geringere nauwkeurigheid en stabiliteit.

- Alcotest 6510 (Draeger)
- Alcotest 3000 (Draeger)
- Alcometer 500 (Lion)
- Alco-Sensor FST (Honac)
- AlcoQuant 6020 (Envitec)
- ACS Alert J5 (ACS)

Naast deze testers is op de Nederlandse markt een ademtester verkrijgbaar die weliswaar niet aan het selectiecriteria voldoet, maar die wellicht toch voldoende kwaliteit heeft voor gebruik op scholen. De reden voor deze veronderstelling is, dat deze tester als betrouwbaar uit de bus is gekomen bij testen van de gerenommeerde Zweedse Vereniging van Automobilisten-Geheelonthouders MHF. Het betreft de Alcotest C (€ 399 ex. BTW). Bij de aanschaf is het aan te raden om te letten op de prijs van mondstukken en op hoe vaak het apparaat geijkt moet worden. De verschillen in kwaliteit tussen bovenstaande testers is klein.

Een paar opmerkelijke verschillen zijn:

- de Alcoquant 6020 is opvallend snel: in 15 seconden is de hele meting inclusief hersteltijd gedaan terwijl andere apparaten er tot 30 seconden over kunnen doen
- De AlcoQuant 6020, ACS Alert J5 en Alcotest 6510 hebben een geheugen van 10 of meer testen
- Bij de AlcoQuant 6020, Alco-Sensor FST en de Alcotest 6510 is een passieve test mogelijk, bij de andere testers niet

De uiteindelijke keuze hangt af van de frequentie van het gebruik (aantal schoolfeesten, aantal leerlingen), het beschikbare budget en de gewenste gebruikaspecten.

Let op: aan testers met een lage kwaliteit kleven de volgende risico's:

- Leerlingen die niet gedronken hebben, wordt toch de toegang ontzegd (vals-positief resultaat); is erg vervelend voor die leerling.
- Leerlingen die wel gedronken hebben, wordt niet de toegang ontzegd (vals-negatief resultaat); is niet alleen vervelend voor het schoolfeest, maar tast ook de toekomstige preventieve werking van het testen aan.

Mondstukjes

Voor scholen is de kostenpost van mondstukjes wellicht hoog. Mondstukjes kosten tussen de €0,21 en €0,31 per stuk. Het is een mogelijkheid om de leerlingen eerst passief te testen (zonder mondstukjes) en dan vervolgens degenen waarbij

alcohol wordt gemeten een actief, kwantitatief te testen (met mondstukjes).

Ijking

Het is belangrijk om het apparaat regelmatig te laten ijken. Dat doe je door het op te sturen naar de fabrikant, globaal tussen de 35 en 55 Euro (inclusief BTW) per keer, maar sommige distributeurs bieden de eerste ijking gratis aan. De meeste apparaten moeten jaarlijks worden geijkt of na 1000 -1500 keer testen.

Gezamenlijke inkoop

Om kosten te besparen kunnen scholen gezamenlijk een tester aanschaffen of de gemeente/ GGD kan een tester aanschaffen die uitgeleend kan worden aan scholen. Via STAP kunnen testers met een groepskorting worden besteld. Kijk op www.alcoholvrijeomgeving.nl/school. Ook is het bij de meeste distributeurs mogelijk testers te huren, soms zelfs inclusief beveiligers.

Fabrikanten/distributeurs

www.draeger.com/NL/nl/

www.honac.nl

www.tomar-europe.nl (Envitec)

www.acs-corp.com/

www.gms-instruments.nl (Lion)

www.alcoholcontrole.nl (Alcotest C)

2. Gebruik

Ondergrens

STAP adviseert een ondergrens van 0,2 promille BAG (100 µg/l AAG) te hanteren voor het weigeren van de toegang tot een feest. Een lagere grens kan tot problemen vanwege vals-positieven gaan leiden. Deze grens geldt ook internationaal voor alcoholsloten. Het is mogelijk dat er een laag alcoholpromillage (0,1 promille) wordt gemeten in het bloed vlak na de consumptie van voedsel.

Passieve test kostenbesparend

Met sommige testers kunnen zogenaamde passieve testen worden afgenomen. De tester zuigt dan zelf een ademmonster naar binnen zonder dat de leerlingen op een mondstuk hoeven te blazen. Deze manier van testen is sterk kostenbesparend, niet alleen qua gebruikte mondstukken maar ook qua testsnelheid. Bij een positief resultaat van een passieve test is het noodzakelijk vervolgens een actieve test uit te voeren om de hoogte van het BAG/AAG vast te stellen.

Wat te doen bij een hoog promillage?

- Wanneer de leerling hoger dan 0,2 promille blaast, weiger dan de toegang tot

het feest en waarschuw de ouders. Maak vooraf afspraken over sancties.

- Wanneer de leerling hoger dan 1 promille blaast is de leerling dronken. Het is zinvol om behalve de ouders ook een arts te waarschuwen.
- Wanneer de leerling hoger dan 1,5 promille blaast is er risico op een alcoholcoma. Breng de leerling naar de alcoholpoli of de EHBO.

Wie neemt de test af

De test kan worden afgenomen door schoolpersoneel zelf of door ingehuurde beveiliging. Diegene die de testen afneemt heeft de rol van controleur. Dat is niet altijd gemakkelijk. Daar moet diegene zich bewust van zijn en zich sterk genoeg en gesteund voelen door het beleid van de school. Bespreek van te voren wat de rol van de beveiliging kan zijn. Zorg in ieder geval dat er voldoende mensen zijn om de test af te nemen en houdt vooraf een duidelijke briefing. Zorg ook voor een reserve apparaat en batterij of accu en voldoende mondstukjes.

Weigeren

In principe mogen jongeren deelname aan alcoholtesten weigeren, maar de instellingen kunnen vervolgens zelf de gevolgen van het weigeren van de blaastest bepalen. Het is wel goed om te beseffen dat aan de blaastest geen enkel recht kan worden ontleend, maar dat de test een hulpmiddel is om te bepalen of iemand nog naar binnen mag op het feest. De uitslag van de test kan niet worden gebruikt om te beoordelen of iemand nog mag deelnemen aan het verkeer. Dat is alleen voorbehouden aan goed geijkte apparatuur van de politie.

Wie wordt getest?

Een alcoholtest afnemen duurt ongeveer 1 minuut. Het kan steekproefsgewijs plaats vinden of bij iedereen. STAP adviseert om alle leerlingen te testen om verzet tegen de testen te voorkomen. Bij een te groot aantal leerlingen is het verstandig over te gaan tot het testen van willekeurige personen plus verdachte personen (die naar alcohol ruiken of van wie bekend is dat ze veel/vaak alcohol drinken). Zorg voor genoeg testers en voor een reserveapparaat. Ga niet in discussie met leerlingen. Als een leerling de uitslag niet gelooft, neem dan een tweede test af met een tweede apparaat.

Regels bepalen

Het inzetten van alcoholtesters werkt preventief. Leerlingen zullen minder gaan indrinken. Stel in een procedure vast welke stappen genomen worden indien een jongere heeft ingedronken of

tijdens de schoolactiviteit alcohol drinkt.

Bijvoorbeeld:

- Als er bij een jongere alcoholgebruik wordt geconstateerd moet duidelijk zijn wie zich over de leerling onfermt en zorgt draagt voor de vervolgacties.
- De ouders worden gebeld en de leerling moet worden opgehaald.
- De leerling krijgt een gesprek met de zorgcoördinator en de ouders.
- De leerling wordt niet toegelaten bij (een) volgend(e) schoolfeest(en) of activiteit(en).

Tips tegen binnensmokkelen van alcohol

Leerlingen zijn heel creatief in het meesmokkelen van alcoholhoudende drank de school in. Let op:

- flessen verstopt in lockers, tassen en jassen
- flessen verstopt in plantenbakken, toiletpotten en plafonds
- flesjes van mini-formaat verstopt in kleding
- waterflesjes met doorzichtige alcohol

Communicatie

De regels, het inzetten van alcoholtesters en de sancties moeten duidelijk gecommuniceerd worden naar de leerlingen, hun ouders en het personeel. Naast de communicatie van het reguliere schoolbeleid, is het aan te raden om de blaasactie extra aan te kondigen middels bijvoorbeeld een brief.

Bronnen:

- Mathijssen, R., Vergelijking blaasapparatuur 2012, ADV advies en onderzoek, januari 2012.
- Mathijssen R., Schriftelijke communicatie januari 2012.
- Factsheet 'Blaastesten om indrinken te voorkomen', STAP, Utrecht, oktober 2007
- Handleiding blaastesten, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), februari 2012